

A vészhelyzetre való tekintettel született 102/2020. (IV.10.) Korm. rendelet a személy- és vagyonegyesítő szervezetek működésére vonatkozó eltérő rendelkezésekről számos könnyítést tartalmaz a cégügyekkel kapcsolatos döntéshozatali eljárások lebonyolítása tekintetében. A pontos részletszabályokat az alábbi kérdések mentén összesítettük.

Mikortól alkalmazhatók a rendeletben foglalt különleges szabályok?

2020. április 11-től veszélyhelyzet megszűnéséig.

Milyen esetekben alkalmazhatók az április 11. előtti időre a kormányrendelet eltérései?

Az április 11-e előtt, de a veszélyhelyzet kihirdetését (március 11.) követően lejárt határidők esetében, és azon személyek esetében is alkalmazni kell, akiknek a megbízatása, kinevezése, illetve választott tisztsége a veszélyhelyzet kihirdetését követően, de a rendelet hatálybalépését megelőzően szűnt meg, és április 11-ig e személyt vagy helyette más személyt nem bíztak meg, nem neveztek ki, illetve nem választottak meg.

Mely jogi személy típusok esetében alkalmazhatók az eltérések?

Egyesületek, alapítványok, gazdasági társaságok (közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen és nyilvánosan működő részvénytársaságok), szövetkezetek, egyesülések és a nem jogi személy szervezetekre.

Mikor nem kell alkalmazni a döntéshozatalra vonatkozó eltérő szabályokat?

A rendeletet nem kell alkalmazni a döntéshozatalra akkor, ha a jogi személy döntéshozó szerve vagy az egyszemélyes jogi személy tagja a kijárási korlátozásról, illetve annak meghosszabbításáról szóló kormányrendeletek maradéktalan betartása mellett sem akadályozott ezen tevékenységében. Ettől függetlenül ők is élhetnek az elektronikus hírközlő eszközökkel és az erre vonatkozó szabályokkal a Rendeletben meghatározott esetekben.

Mi történik valamelyik tag akadályoztatása esetén?

Ha bármelyik tag akadályoztatva lenne, úgy nem tartható meg a tag személyes részvételét igénylően a döntéshozó szerv ülése (a küldöttgyűlés és a részközgyűlés sem), akkor sem, ha egyébként már összehívásra került az ülés a rendelet hatálybalépésekor, vagyis április 11-én.

Milyen opciók állnak rendelkezésre, ha valamelyik tag akadályoztatva van, de a személyes megjelenéssel járó ülést szeretnék megtartani?

- elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével történő ülést lehet tartani, vagy
- az ügyvezetés kezdeményezésére ülés tartása nélkül is sor kerülhet a határozathozatalra, amennyiben a jogi személyre vonatkozó törvényi előírás az ülés tartása nélküli döntéshozatalt nem zárja ki.

Ezek a lehetőségek akkor is fennállnak, ha erről egyébként a jogi személy létesítő okirata nem, vagy a Rendeletben foglaltakról eltérően rendelkezik!

Ha a döntéshozó szerv határozatképessége előreláthatóan biztosítható, akkor a tagok létszámától függően a következőképp alakul a döntéshozatal:

- legfeljebb 5 taggal rendelkező jogi személy esetén kötelező, és úgy kell meghatározni a döntéshozatal módját és feltételeit, hogy abban valamennyi tag részt tudjon venni
- az 5 főnél több, és legfeljebb 10 fővel rendelkező tagságnál akkor kerülhet sor rá, amennyiben a szavazatok többségével rendelkező tagok azt kéri
- a 10 főt meghaladó taglétszámú jogi személy esetén a jogi személy ügyvezetésének kell ezt kezdeményeznie (az állam többségi befolyása alatt álló gazdasági társaság esetén a tulajdonosi joggyakorlónak).

Milyen szabályok vonatkoznak a közlésre, tájékoztatás módjára és az ülés megtartására?

Ha a létesítő okirat az ülés tartása nélküli döntéshozatalról vagy elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével történő ülés tartásáról nem rendelkezik, vagy a Ptk-tól eltérően rendelkezik, akkor a szabályok megállapítására és a tagokkal való közlésre részletszabályokat állapít meg a rendelet, melyet a jogi személy ügyvezetésének be kell tartania, és meg kell tennie mindent annak érdekében, hogy a tagok a döntéshozatallal összefüggő tájékoztatást és okiratokat megkapják, valamint hogy a meghozott döntésekről tájékoztatást kapjanak:

Sem elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével tartott ülés esetén, sem pedig az ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén nem mellőzhető a napirendre vonatkozó részletes tájékoztatás, és már a határozat tervezetét is közölni kell a taggal.

Különbség az elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével tartott ülés és ülés tartása nélküli döntéshozatal között:

- Az elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével tartott ülés esetén meg kell határozni, hogy mely programok, alkalmazások, eszközök használhatók, és meg kell határozni azt is, hogy a személyazonosságot hogyan kell igazolni abban az esetben, ha az ügyvezetés nem ismeri személyesen a tagokat
- Ülés tartása nélküli döntéshozatal esetén
 - szavazat megküldésére legalább 15 napot kell biztosítani
 - alkalmazni kell és nem lehet eltérni:
 - a Ptk. 3:20. § (2) bekezdését: „Az ülés tartása nélküli döntéshozatal során e törvénynek a határozatképességre és szavazásra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a határozathozatali eljárás akkor eredményes, ha legalább annyi szavazatot megküldenek az ügyvezetés részére, amennyi szavazati jogot képviselő tag vagy alapító jelenléte a határozatképességéhez szükséges lenne ülés tartása esetén.”
 - és a Ptk. 3:20. § (4) bekezdését: „A szavazásra megszabott határidő utolsó napját követő három napon belül – ha valamennyi tag vagy alapító szavazata ezt megelőzően érkezik meg, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napjától számított három napon belül – az ügyvezetés megállapítja a szavazás eredményét, és azt további három napon belül közli a tagokkal vagy az alapítókkal. A határozathozatal napja a szavazási határidő utolsó napja, ha valamennyi szavazat korábban beérkezik, akkor az utolsó szavazat beérkezésének napja.”
 - tag a döntéshozó szerv ülésének összehívását vagy az elektronikus hírközlő eszköz útján való megtartását nem kezdeményezheti
 - a tag szavazata akkor érvényes, ha abból egyértelműen megállapítható a tag személye, a szavazásra bocsátott határozattervezet megjelölése és az arra adott szavazat
 - tag a szavazatát a rendelet 7. §-ban meghatározott módon is megküldheti, vagyis pl. Akár emailen keresztül.

Ugyanez vonatkozik a jogi személy felügyelőbizottsága tagjának és állandó könyvvizsgálójának tájékoztatására és az ülésen való részvételére.

A megtartott ülésről jegyzőkönyvet kell készíteni, ezt az erre kijelölt vezető tisztségviselő készíti el és írja alá, de hitelesítő tag nem kell, és rögzíteni kell benne az ülés megtartásának körülményeit is. **Jelenléti ívet nem kell készíteni**, de a jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az ülésen online módon részt vevő tagok adatait.

Mikor dönthet az ügyvezetés a legfőbb szerv helyett?

Amennyiben sem online módon, sem írásban nem kerülhet sor a döntéshozó szervnek a határozathozatalára, akkor bizonyos korlátozásokkal a jogi személy ügyvezetésének kell határoznia az egyébként a döntéshozó szerv hatáskörbe tartozó, azonban

- a jogi személy törvényes működésének fenntartásához,
- a veszélyhelyzet miatt kialakult helyzet kezeléséhez szükséges,
- valamint az ésszerű és felelős gazdálkodás körében felmerülő halaszthatatlan ügyekben,
- ideértve a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadását, és az adózott eredmény felhasználását.

Ügyvezetésének a rendelet betartásával meghozott döntése a döntéshozó szerv határozatának minősül, és végrehajtható.

Akkor is elvégezhető a beszámoló könyvvizsgálata, ha arról nem az ügyvezetés döntött?

A számviteli törvény szerinti beszámoló könyvvizsgálata elvégezhető akkor is, ha beszámolóról az ügyvezetés, és nem a döntéshozó szerv határozott. Ha a jogi személynél felügyelőbizottság működik, a jogi személy ügyvezetése a beszámolóról a felügyelőbizottság írásbeli jelentésének birtokában dönthet.

Milyen korlátozásokkal dönthet az ügyvezetés a taggyűlés helyett?

- Ügyvezetés döntést a taggyűlés helyett csak akkor hozhat, ha a szavazatok 25%-át meghaladó részesedéssel rendelkező tagok a döntés meghozatalát megelőző írásbeli véleményükben legalább a szavazatok 51%-át elérő mértékben a határozati javaslattal szemben nem tiltakoznak.
- Ha a Ptk. szerinti többségi befolyással vagy minősített többséggel rendelkező tagja van a cégnek, akkor e tag az előzetes írásbeli véleményében a határozati javaslattal szemben nem tiltakozik.

Miről nem határozhat az ügyvezetés?

- létesítő okiratot nem módosíthatja (kivéve, ha arra a veszélyhelyzet ideje alatt hatályba lépő jogszabály rendelkezése alapján van szükség)
- jogutód nélküli megszűnéséről nem dönthet
- átalakulását, egyesülését vagy szétválását nem határozhatja
- folyamatban lévő átalakulásban, egyesülésben vagy szétválásban a döntéshozó szerv hatáskörébe tartozó kérdésben nem dönthet
- Kft. és Rt. esetében a jegyzett tőke leszállításáról sem dönthet

- Pótbefizetésről vagy egyéb tőkepótlásról csak akkor dönthet, ha az a tagok jogi személyben fennálló részesedésének mértékét nem érinti, és a pótbefizetésre vagy egyéb befizetésre kötelezettek ehhez előzetesen írásban hozzájárulnak

Melyek a Kft-re vonatkozó speciális szabályok?

Ha a törzstőkéhez kapcsolódó, a Rendeletben előírt korlátozás miatt nem lehetne meghozni az alábbi három esetben a szükséges döntéseket, akkor a társaság a szükséges intézkedésekről a veszélyhelyzet megszűnését követő legfeljebb 90. napra összehívandó rendkívüli taggyűlésen köteles dönteni.

- Ptk. 3:189. §: A taggyűlés kötelező összehívása bizonyos esetekben, így pl. társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent vagy törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent stb., – ezen esetekben a tagoknak a törvényben előírt határozatokat kell meghozniuk.
- Ptk. 3:202. § (1): „A társaság tőke kivonás, veszteségrendezés vagy a saját tőke más elemeinek növelése céljából, a tagok legalább háromnegyedes többséggel meghozott határozatával elhatározhatja a törzstőke leszállítását. A törzstőke kötelező leszállítása esetén a határozatot a társaság taggyűlése az e törvényben meghatározott ok bekövetkeztéről való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül köteles meghozni.”
- Ptk. 3:205. § (2): „Ha a törzstőke kötelező leszállítását nem lehet végrehajtani, és a meghiúsulástól számított harminc napon belül a társaság a kötelező tőkeleszállítás okát nem szünteti meg, a társaság köteles határozni az átalakulásról, egyesülésről, szétválásról vagy jogutód nélküli megszűnéséről.”

Ha a Rendeletben előírt korlátozás miatt nem lehetne meghozni az alábbi három esetben a szükséges döntéseket, akkor a társaság a szükséges intézkedésekről a veszélyhelyzet megszűnését követő legfeljebb 90. napra összehívandó rendkívüli közgyűlésen köteles dönteni.

- Ptk. 3:270. §: A közgyűlés kötelező összehívása bizonyos esetekben, így pl. a részvénytársaság saját tőkéje veszteség következtében az alaptőke kétharmadára csökkent vagy az alaptőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent stb., – a részvényesek kötelesek a törvényben előírt határozatokat meghozni.
- Ptk. 3:311. §: A kötelező alaptőke leszállításának szabályait tartalmazza – a részvénytársaság közgyűlésének döntéshozatali kötelezettségei vannak.
- Ptk. 3:314. § (2): „Ha az alaptőke kötelező leszállítása meghiúsult és a meghiúsulástól számított kilencven napon belül a részvénytársaság a kötelező tőkeleszállítás okait nem szünteti meg, a részvénytársaság köteles az átalakulásról, egyesülésről, szétválásról vagy jogutód nélküli megszűnéséről határozni.”

Van-e teendő az ügyvezetés által hozott döntések tekintetében, ha a veszélyhelyzet elmúlt?

A veszélyhelyzet megszűnését követő legfeljebb 90. napra össze kell hívni ismét a legfőbb szerv ülését, és az ülés napirendjére kell tűzni azokat, de amennyiben a döntéshozó szerv a veszélyhelyzet alatt meghozott döntést megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket.

Milyen felelősséggel tartozik a döntéséért az ügyvezetés?

Az ügyvezetés a döntéséért a vezető tisztségviselő felelősségének szabályai szerint felel, és az okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel (a jogi személynek okozott károkért), harmadik személynek okozott károkért pedig a jogi személy felel. A vezető tisztségviselő a jogi személlyel egyetemlegesen felel, ha a kárt szándékosan okozta.

Hatályon kívül helyezheti-e a döntést utóbb bíróság, amiatt mert a döntés létesítő okiratba ütközik, de az ügyvezetés a Rendelet szabályai szerint járt el?

A határozatok későbbi bírósági felülvizsgálata során nem lehet hatályon kívül helyezni a döntést, ha a létesítő okiratba ütközés azért valósult meg, mivel a Rendeletben foglaltaknak megfelelően jártak el.

Milyen szabályok vonatkoznak a jogi személy ügyvezetésének vagy egyéb testületi szerveinek a döntésére?

A jogi személy vezető tisztségviselőkből álló ügyvezető testülete, felügyelőbizottsága, audit bizottsága, valamint más testületi szerve üléseit elektronikus hírközlő eszköz útján vagy más személyazonosítást lehetővé tevő elektronikus eszköz igénybevételével is megtarthatja, vagy írásbeli egyeztetést folytathat, és a döntéseket írásban is meghozhatja.

Milyen formában lehet a társasági nyilatkozatokat megtenni?

- A jogi személy szerveinek minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással vagy elektronikus bélyegzővel kell ellátnia nyilatkozataikat ennek hiányában a tag email címére is megküldhetik (azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással való hitelesítéssel aláírva).
- A tagok főszabály szerint is közölhetik a jogi személlyel emailben (elektronikus üzenetben) a jognyilatkozataikat.
- A természetes személyek tagok elektronikus aláírására nem kötelesek, de a tag azonosíthatóságához szükséges adatokat tartalmaznia kell a nyilatkozatnak.
- Jogi személy tagnál minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírással, ennek hiányában azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással való hitelesítéssel kell aláírnia a nyilatkozatot.